

Broj: 02-04-46354-10/24
Sarajevo, 10.10.2024. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka), a u vezi sa članom 31. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/22) Vlada Kantona Sarajevo, na **45.** sjednici održanoj **10.10.2024.** godine, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se prijedlog Odluke o oslobađanju troškova studija studenata Univerziteta u Sarajevu prema postignutim rezultatima u studijskoj 2023./2024. godini, a koji su u studijskoj 2024./2025. godini upisani u narednu godinu studija.
2. Prijedlog odluke iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, na nadležno odlučivanje.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

P R E M I J E R

Nihad Uk

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo,
6. Univerzitet u Sarajevu (putem Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade),
7. Evidencija,
8. A r h i v a.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY

Na osnovu člana 12. tačka b) i člana 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 1/96, 2/96-Ispravka, 3/96-Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), člana 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 41/12, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22-Ispravka), a u vezi sa članom 31. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/22), Skupština Kantona Sarajevo na _____ sjednici održanoj _____ 2024. godine donijela je

Prijedlog

**ODLUKA
O OSLOBAĐANJU TROŠKOVA ŠKOLARINE STUDENATA
UNIVERZITETA U SARAJEVU PREMA POSTIGNUTIM REZULTATIMA
U STUDIJSKOJ 2023./2024. GODINI**

I

Nalaže se Univerzitetu u Sarajevu da redovne samofinansirajuće studente Univerziteta u Sarajevu koji su prvi put upisani u studijskoj 2023./2024. godinu, položili sve ispite iz studijske 2023./2024. godine i prema postignutom prosjeku iz studijske 2023./2024. godine spadaju u 20% studenata sa najvišim prosjekom, oslobodi troškova školarine za nastavak studija prilikom upisa naredne godine studija u studijskoj 2024./2025. godini.

II

Obavezuje se Univerzitet u Sarajevu da u saradnji sa Ministarstvom finansija Kantona Sarajevo studentima iz tačke I ove odluke izvrši povrat eventualno uplaćenih školarina prilikom upisa naredne godine studija u studijskoj 2024./2025. godini, svako u okviru svoje nadležnosti.

III

Zadužuju se Rektor i Senat Univerziteta u Sarajevu da, u roku od sedam dana od dana donošenja ove odluke, Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo dostave tačan spisak studenata koji ispunjavaju gore navedene uslove sa pripadajućim rješenjima o povratu sredstava.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

***PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO***

Elvedin Okerić

Broj: 01-05-_____/24
Sarajevo, _____ 2024. godine

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-055, Fax: + 387 (0) 33 562-210
Web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
E-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba

1/1

O B R A Z L O Ž E N J E

I - PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove odluke sadržan je u:

- član 12. tačka b) i člana 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 1/96, 2/96-Ispravka, 3/96-Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) kojima je propisana nadležnost za utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja, kao i nadležnost Skupštine da donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona,
- član 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 41/12, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22-Ispravka) kojim je propisano da je odluka skupštinski akt koji se donosi radi izvršavanja ili konkretizacije Ustava, zakona ili drugih općih akata ili njihovih pojedinih dijelova i da se odlukom odlučuje i o drugim pravima i obavezama Skupštine kada je to Ustavom, zakonom, drugim općim aktom ili ovim poslovníkom određeno,
- članu 31. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, 36/22), kojim je u stavu (5) propisano da student koji plaća školarinu i prvi put je upisan u tekuću godinu i koji je položio sve ispite iz tekuće školske godine i prema postignutom prosjeku iz prethodne studijske godine spada u 20% studenata sa najvišim prosjekom, oslobođen je plaćanja školarine za nastavak studija na tom ciklusu.

II – RAZLOZI DONOŠENJA

Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo je, postupajući po upitu članice Univerziteta u Sarajevu od 20.09.2024. godine u vezi sa pravilnom primjenom člana 182. stav (4) Statuta Univerziteta u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Statut), člana 43. st. (1) i (2) Pravila studiranja za prvi i drugi ciklus studija, integrisani, specijalistički i stručni studij na Univerzitetu u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Pravila) i Instrukcije Univerziteta u Sarajevu za oslobađanje troškova školarine 20% najboljih studenata (u daljnjem tekstu: Instrukcija), a u odnosu na član 31. stav (5) Zakona o visokom obrazovanju, donijelo Odluku, broj: 27/03-02-43589-1/24 od 24.09.2024. godine, kojom se:

- Nalaže Univerzitetu u Sarajevu obustavljanje primjene odredbe člana 182. stav (4) Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-14-34-1/23 od 26.07.2023. godine, bez odlaganja;
- Nalaže Univerzitetu u Sarajevu da odredbu člana 182. stav (4) Statuta Univerziteta u Sarajevu izmijeni odnosno uskladi sa odredbom člana 31. stav (5) Zakona o visokom obrazovanju, bez odlaganja;
- Nalaže Univerzitetu u Sarajevu da do usklađivanja odredbe člana 182. stav (4) Statuta Univerziteta u Sarajevu, postupa u skladu sa članom 31. stav (5) Zakona o visokom obrazovanju;
- Nalaže Univerzitetu u Sarajevu obustavljanje primjene odredbe člana 43. st. (1) i (2) Pravila studiranja za prvi i drugi ciklus studija, integrisani, specijalistički i stručni studij na Univerzitetu u Sarajevu, broj: 01-15-24-1/23 od 27.09.2023. godine, bez odlaganja;
- Nalaže Univerzitetu u Sarajevu da Instrukciju za oslobađanje troškova školarine 20% najboljih studenata, broj: 0101-9998/23 od 10.10.2023. godine, stavi van snage, bez odlaganja.

Razlog donošenja Odluke Ministarstva, broj: 27/03-02-43589-1/24 od 24.09.2024. godine:

Uvidom u naprijed navedene članove Statuta, Pravila i Instrukciju Univerziteta u Sarajevu, Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo je konstatovalo:

Član 182. stav (4) Statuta glasi:

„Procenat iz stava (3) utvrđuje se na način da se redovni studenti koji sami finansiraju svoj studij sa istog studijskog programa i studijske godine rangiraju prema postignutoj prosječnoj ocjeni zaključno sa posljednjim danom akademske godine. Prvih 20% rangiranih na listi stiče pravo na oslobađanje školarine za nastavak studija na tom ciklusu. U slučaju da je broj studenata na rang-listi jednak ili manji od 5, tada se oslobađa prvi sa liste. Ukoliko je broj studenata na listi između 6 i 10, oslobađaju se prva dva kandidata sa liste.“

Član 43. st. (1) i (2) Pravila glasi:

„(1) Student prvog i drugog ciklusa studija i integrisanog studija koji plaća školarinu i prvi put je upisan u tekuću studijsku godinu i koji je položio sve ispite iz tekuće studijske godine te prema postignutom prosjeku iz tekuće studijske godine spada u 20% studenata sa najvišim prosjekom, oslobođen je plaćanja školarine za nastavak studija na tom cilusu.

(2) Procenat iz stava (1) utvrđuje se na način da se redovni studenti koji plaćaju školarinu sa istog studijskog programa i iste studijske godine i zadovoljavaju uslove utvrđene stavom (1) rangiraju prema postignutoj prosječnoj ocjeni zaključno sa zadnjim danom akademske godine, odnosno 30.09. prvih 20% rangiranih na listi stiče pravo na oslobađanje školarine za nastavak studija na tom ciklusu. U slučaju da je broj kandidata na rang listi jednak ili manji od 5, tada se oslobađa prvi sa liste. Ukoliko je broj studenata na listi između 6 i 10, oslobađaju se prva dva kandidata sa liste. Ukoliko 20% nije cijeli broj, broj studenata koji se oslobađaju od plaćanja zaokružuje se na naredni cijeli broj.“

U Instrukciji Univerziteta u Sarajevu za oslobađanje troškova školarine 20% najboljih studenata se navodi da je metodologija oslobađanja 20% najboljih studenata utvrđena Statutom Univerziteta u Sarajevu i Pravilima studiranja, te je potom citirana odredba člana 182. stav (4) Statuta Univerziteta u Sarajevu i odredba člana 43. st. (1) i (2) Pravila studiranja za prvi i drugi ciklus studija, integrisani, specijalistički i stručni studij na Univerzitetu u Sarajevu.

Potom su u Instrukciji navedena 4. koraka po osnovu kojih se vrši oslobađanje, i to:

1. U skladu sa članom 43. Pravila studiranja stav (1) uzme se npr. druga studijska godina određenog studijskog programa (npr. Edukacija i rehabilitacija).
2. Sa tog studijskog programa, sa druge godine izdvajaju se studenti koji sami plaćaju svoju školarinu, a koji su položili sve ispite i sa 30.09. upisali narednu godinu studija (osnovni kriterij).
3. Na listu se ne uvrštavaju strani državljani, vanredni studenti, djeca posebne kategorije koji su već oslobođeni kao ni redovni studenti koji se finansiraju iz Budžeta koji su oslobođeni.
4. Od studenata koji su na listi sa svim ispunjenim osnovnim uvjetima oslobađa se 20% najbolje rangiranih (npr. 10 studenata ispunilo osnovne kriterije), oslobađa se 20% tj. dva studenta sa najvišim prosjekom bez obzira koliko on iznosi. po tom istom principu vrši se oslobađanje sa treće, četvrte i pete godine istog studijskog programa. Ukoliko ima više studijskih programa, na svakom studijskom programu se vrši oslobađanje po prethodno utvrđenom principu sa svake godine po 20% najboljih koji su ispunili kriterije.

Iz navedenog proizilazi:

- da je citiranim odredbama Statuta i Pravila utvrđeno da se rangiranje vrši posljednjeg dana akademske godine i to za svaki studijski program i svaku godinu studija pojedinačno;

- da je zakonski uslov (propisan članom 31. stav (5) Zakona) odnosno „postignuti prosjek iz prethodne studijske godine“, članom 43. stav (1) Pravila u potpunosti izmijenjen na način da je propisan „postignuti prosjek iz tekuće studijske godine“;
- da se prema koraku 1. iz Instrukcije oslobađanje troškova školarine vrši prema članu 43. stav (1) Pravila studiranja;
- da je metodologija oslobađanja troškova školarine u sprotnosti sa članom 31. stav (5) Zakona o visokom obrazovanju kojim je propisano da student koji plaća školarinu i prvi put je upisan u tekuću godinu i koji je položio sve ispite iz tekuće školske godine i prema postignutom prosjeku iz prethodne studijske godine spada u 20% studenata sa najvišim prosjekom, oslobođen je plaćanja školarine za nastavak studija na tom ciklusu;
- da se oslobađanje troškova studija 20% najuspješnijih studenata ne vrši na način i pod uslovima propisanim odredbom člana 31. stav (5) Zakona o visokom obrazovanju;
- da je Instrukcija Univerziteta u Sarajevu suprotna članu 31. stav (5) Zakonu o visokom obrazovanju.

Nadalje, Ministarstvo cijeni da se oslobađanje troškova studija 20% najuspješnijih studenata treba vršiti na način i pod uslovima propisanim samom zakonskom odredbom (detaljnije razrađenom Statutom) u odnosu na ciklus studija. S obzirom da je u konkretnom slučaju propisano procentualno oslobađanje troškova školarine najboljih studenata, jedino je u odnosu na ciklus studija moguće obezbijediti oslobađanje troškova školarine ekselentnih studenata.

Na način kako je propisano Statutom i Pravilima „da se rangiranje vrši posljednjeg dana akademske godine i to za svaki studijski program i svaku godinu studija pojedinačno“ u praksi to može značiti i oslobađanje troškova studija 20% najuspješnijih od dovoljno uspješnih studenata za prelazak u narednu godinu studija (po automatizmu za svaku studijsku godinu i svaki studijski program na Univerzitetu u Sarajevu) ili situaciju da npr. na drugoj godini studija budu oslobođeni troškova studija studenti sa prosjekom 7,00 (ukoliko spadaju u najuspješnije studente na toj godini studija na studijskom programu), a da npr. studenti treće godine studija istog studijskog programa koji imaju prosjek 8,00 ne budu oslobođeni troškova studija (ukoliko ne spadaju u 20% najboljih studenata na toj godini studija), a što Ministarstvo cijeni da nije svrha niti intencija ove zakonske odredbe.

Razlozi predlaganja odluke Skupštine Kantona Sarajevo:

- Zaprimanjem predmetnog upita u vezi sa pravilnom primjenom člana 182. stav (4) Statuta, člana 43. st. (1) i (2) Pravila studiranja i Instrukcije u odnosu na član 31. stav (5) Zakona o visokom obrazovanju, Ministarstvo je naknadnim uvidom konstatovalo neusklađenost pomenutih odredbi Statuta, Pravila i Instrukcije u odnosu na Zakon o visokom obrazovanju, te je 24.09.2024. godine donijelo naprijed pomenutu Odluku.
- Donošenjem Odluke Ministarstva od 24.09.2024. godine obustavljena je primjena člana 182. stav (4) Statuta, člana 43. st. (1) i (2) Pravila studiranja i Instrukcije u momentu upisa studenata u narednu studijsku godinu.
- Ministarstvo je stava da ovaj propust nije krivica odnosno odgovornost studenata, kao i da su se studenti tokom studijske 2023./2024. godine pripremali i izvršavali svoje obaveze oslanjajući se na postupanje u skladu sa članom 182. stav (4) Statuta, članom 43. st. (1) i (2) Pravila studiranja i Instrukcijom, te cijeni da studenti ne mogu snositi posljedice zbog neusaglašenosti podzakonskih propisa sa Zakonom.

Zbog toga, cijeneći najbolji interes studenata i zatečeno stanje, predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo donošenje predložene odluke.

IV – PRILOZI

- Odluka Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade, broj: 27/03-02-43589-1/24 od 24.09.2024. godine,
- član 182. stav (4) Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-14-34-1/23 od 26.07.2023. godine,
- član 43. st. (1) i (2) Pravila studiranja za prvi i drugi ciklus studija, integrisani, specijalistički i stručni studij na Univerzitetu u Sarajevu, broj: 01-15-24-1/23 od 27.09.2023. godine,
- Instrukcija za oslobađanje troškova školarine 20% najboljih studenata, broj: 0101-9998/23 od 10.10.2023. godine,
- član 31. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/22),
- član 12. tačka b) i člana 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 1/96, 2/96-Ispravka, 3/96-Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17),
- član 119. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 41/12, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22-Ispravka).

Broj: 27/03-02-43589-1/24
Sarajevo, 24.09.2024. godine

Na osnovu člana 66. stav (2) Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 35/05), člana 155. st. (1) i (5) Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/22), ministrica za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo donosi

ODLUKA

I

Nalaže se Univerzitetu u Sarajevu obustavljanje primjene odredbe člana 182. stav (4) Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-14-34-1/23 od 26.07.2023. godine, bez odlaganja.

Nalaže se Univerzitetu u Sarajevu da odredbu člana 182. stav (4) Statuta Univerziteta u Sarajevu izmijeni odnosno uskladi sa odredbom člana 31. stav (5) Zakona o visokom obrazovanju, bez odlaganja.

Nalaže se Univerzitetu u Sarajevu da do usklađivanja odredbe člana 182. stav (4) Statuta Univerziteta u Sarajevu, postupa u skladu sa članom 31. stav (5) Zakona o visokom obrazovanju.

II

Nalaže se Univerzitetu u Sarajevu obustavljanje primjene odredbe člana 43. st. (1) i (2) Pravila studiranja za prvi i drugi ciklus studija, integrisani, specijalistički i stručni studij na Univerzitetu u Sarajevu, broj: 01-15-24-1/23 od 27.09.2023. godine, bez odlaganja.

III

Nalaže se Univerzitetu u Sarajevu da Instrukciju za oslobađanje troškova školarine 20% najboljih studenata, broj: 0101-9998/23 od 10.10.2023. godine, stavi van snage, bez odlaganja.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo je zaprimilo upit Univerziteta u Sarajevu – Stomatološkog fakulteta sa stomatološkim kliničkim centrom, broj: 02-3-1-58-205/24 od 20.09.2024. godine, u vezi sa pravilnom primjenom člana 182. stav (4) Statuta Univerziteta u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Statut), člana 43. st. (1) i (2) Pravila studiranja za prvi i drugi ciklus studija, integrisani, specijalistički i stručni studij na Univerzitetu u Sarajevu (u daljnjem tekstu: Pravila) i Instrukcije Univerziteta u Sarajevu za oslobađanje troškova školarine 20% najboljih studenata (u daljnjem tekstu: Instrukcija), a u odnosu na član 31. stav (5) Zakona o visokom obrazovanju. Uvidom u naprijed navedene članove Statuta, Pravila i Instrukciju Univerziteta u Sarajevu, Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo konstatuje:

Član 182. stav (4) Statuta glasi: „Procenat iz stava (3) utvrđuje se na način da se redovni studenti koji sami finansiraju svoj studij sa istog studijskog programa i studijske godine rangiraju prema postignutoj prosječnoj ocjeni zaključno sa posljednjim danom akademske godine. Prvih 20%

rangiranih na listi stiče pravo na oslobađanje školarine za nastavak studija na tom ciklusu. U slučaju da je broj studenata na rang-listi jednak ili manji od 5, tada se oslobađa prvi sa liste. Ukoliko je broj studenata na listi između 6 i 10, oslobađaju se prva dva kandidata sa liste.“

Član 43. st. (1) i (2) Pravila glasi: „(1) Student prvog i drugog ciklusa studija i integrisanog studija koji plaća školarinu i prvi put je upisan u tekuću studijsku godinu i koji je položio sve ispite iz tekuće studijske godine te prema postignutom prosjeku iz tekuće studijske godine spada u 20% studenata sa najvišim prosjekom, oslobođen je plaćanja školarine za nastavak studija na tom cilusu. (2) Procenat iz stava (1) utvrđuje se na način da se redovni studenti koji plaćaju školarinu sa istog studijskog programa i iste studijske godine i zadovoljavaju uslove utvrđene stavom (1) rangiraju prema postignutoj prosječnoj ocjeni zaključno sa zadnjim danom akademske godine, odnosno 30.09. prvih 20% rangiranih na listi stiče pravo na oslobađanje školarine za nastavak studija na tom ciklusu. U slučaju da je broj kandidata na rang listi jednak ili manji od 5, tada se oslobađa prvi sa liste. Ukoliko je broj studenata na listi između 6 i 10, oslobađaju se prva dva kandidata sa liste. Ukoliko 20% nije cijeli broj, broj studenata koji se oslobađaju od plaćanja zaokružuje se na naredni cijeli broj.“

Iz citiranih odredbi Statuta i Pravila proizilazi da je ovim propisima utvrđeno da se rangiranje vrši posljednjeg dana akademske godine i to za svaki studijski program i svaku godinu studija pojedinačno, kao i da je zakonski uslov propisan članom 31. stav (5) odnosno „postignuti prosjek iz prethodne studijske godine“, članom 43. stav (1) Pravila u potpunosti izmijenjen na način da je propisan „postignuti prosjek iz tekuće studijske godine“, te proizilazi da je navedeno u sprotnosti sa članom 31. stav (5) Zakona o visokom obrazovanju kojim je propisano da student koji plaća školarinu i prvi put je upisan u tekuću godinu i koji je položio sve ispite iz tekuće školske godine i prema postignutom prosjeku iz prethodne studijske godine spada u 20% studenata sa najvišim prosjekom, oslobođen je plaćanja školarine za nastavak studija na tom ciklusu.

Stav Ministarstva je da se navedena zakonska odredba oslobađanja troškova studija 20% najuspješnijih studenata primjenjuje na način i pod uslovima propisanim samom odredbom, a u odnosu na ciklus studija, jer je na takav način jedino moguće obezbijediti ekselentnost studenata, čemu i teži sama zakonska odredba. Na način kako je propisano Statutom i Pravilima „da se rangiranje vrši posljednjeg dana akademske godine i to za svaki studijski program i svaku godinu studija pojedinačno“ u praksi to može značiti i oslobađanje troškova studija 20% najuspješnijih od dovoljno uspješnih studenata za prelazak u narednu godnu, a što nije svrha niti intencija ove zakonske odredbe. Slijedom navedenog proizilazi da je i Instrukcija Univerziteta u Sarajevu suprotna članu 31. stav (5) Zakonu o visokom obrazovanju. Iz svega proizilazi da se član 182. stav (4) Statuta Univerziteta u Sarajevu izuzima od Odluke Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo, broj: 27/03-02-27732-3/23 od 21.07.2023. godine, o davanju saglasnosti na Prijedlog Statuta Univerziteta u Sarajevu. Članom 155. st. (1) i (5) Zakona o visokom obrazovanju je propisano da upravni nadzor nad zakonitošću rada visokoškolskih ustanova provodi Ministarstvo te da Ministarstvo može obustaviti izvršenje nezakonitih odluka, postupaka i radnji visokoškolskih ustanova, te narediti otklanjanje nedostataka. Na osnovu svega navedenog, donesena je odluka kao u dispozitivu.

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ove odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Kantonalnim sudom u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema Odluke.

Dostaviti:

1. Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Obala Kulina bana 7/II.
2. a/a.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-029
Web: <http://mon.ks.gov.ba>, E-mail: info@mon.ks.gov.ba

2/2

2/2

2/14

8/20

Član 182.

(Oslobađanje od školarine)

- (1) Studenti iz kategorije djece šehida i poginulih boraca, djece ratnih vojnih invalida, djece dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja, kao i djece bez oba roditelja oslobađaju se troškova školarine u skladu sa važećim propisima koji tretiraju navedenu oblast za studijske programe koje finansira osnivač.
- (2) Na studijskim programima svih ciklusa studija Univerziteta koje finansira osnivač, lice sa utvrđenim stoprocentnim invaliditetom ima pravo upisati se u statusu studenta oslobođenog od plaćanja školarine, bez mogućnosti da ovaj status izgubi, pod uvjetom da je:
 - a) položilo prijemni ispit,
 - b) sposobno obavljati praktične zadatke u nastavi,
 - c) steklo pravo upisa na odgovarajući ciklus studija i
 - d) dostavilo dokaz nadležne institucije o statusu lica sa invaliditetom i procentu invaliditeta.
- (3) Student prvog i drugog ciklusa studija te integrisanog studija koji plaća školarinu i prvi put je upisan u tekuću godinu i koji je položio sve ispite iz tekuće školske godine te prema postignutom prosjeku iz prethodne studijske godine spada u 20% studenata sa najvišim prosjekom oslobođen je plaćanja školarine za nastavak studija na tom ciklusu.
- (4) Procenat iz stava (3) utvrđuje se na način da se redovni studenti koji sami finansiraju svoj studij sa istog studijskog programa i studijske godine rangiraju prema postignutoj prosječnoj ocjeni zaključno sa posljednjim danom akademske godine. Prvih 20% rangiranih na listi stiče pravo na oslobađanje školarine za nastavak studija na tom ciklusu. U slučaju da je broj studenata na rang-listi jednak ili manji od 5, tada se oslobađa prvi sa liste. Ukoliko je broj studenata na listi između 6 i 10, oslobađaju se prva dva kandidata sa liste.
- (5) U rang-listu iz prethodnog stava ne ulaze vanredni studenti, studenti strani državljanima, kao ni studenti koji su upisali studijske programe koji se ne finansiraju iz budžeta Kantona Sarajevo.
- (6) Vijeće fakulteta donosi odluku o oslobađanju školarine.
- (7) O žalbi na odluku iz prethodnog stava odlučuje Senat.
- (8) Redovni student kojeg finansira osnivač može obnoviti svaku godinu studija po jednom i ostati redovni student zadržavajući pravo finansiranja od osnivača.

Odjeljak C. Vrednovanje postignuća studenata i ispitni rokovi

Član 183.

(Provjera i vrednovanje postignuća studenata)

- (1) Postignuća studenata kontinuirano se provjeravaju, vrednuju i evidentiraju tokom nastave, a konačna ocjena se utvrđuje na završnom ispitu.
- (2) U ukupnoj strukturi bodova, najmanje 50% bodova mora biti dodijeljeno elementima kontinuiranih provjera znanja tokom semestra.
- (3) Ukoliko student, prema silabusu i izvedbenom planu rada, na predmetu u okviru predviđenih aktivnosti i provjera postignuća tokom semestra osvoji broj bodova koji zadovoljava uvjete za prolaznu ocjenu, takvom studentu se može upisati prolazna ocjena.

- (2) Na rješenje iz prethodnog stava, student ima pravo žalbe vijeću članice.
- (3) Konačno odlučivanje po zahtjevu za prelazak sa drugog univerziteta, odnosno promjenu studijskog programa na Univerzitetu kao i prelasku sa predbolonjskog na bolonjski studij mora se završiti prije početka nove akademske godine.

Član 41.

(Ugovor o studiranju)

- (1) Student koji je upisan na Univerzitet obavezan je sa članicom Univerziteta potpisati ugovor o studiranju kojim se preciznije uređuju njihova međusobna prava i obaveze.
- (2) Bitni elementi ugovora iz stava (1) ovog člana preciziraju se Pravilnikom o bitnim elementima ugovora o studiranju.

Poglavlje II. Troškovi studija

Član 42.

(Troškovi studija)

- (1) Troškovi studija podrazumijevaju upisninu, školarinu i druge naknade koje uključuju korištenje informacionog sistema, upotreba biblioteke, osiguranje studenata kao i usluge utvrđene aktom osnivača kojim se utvrđuje visina participacija.
- (2) Upisnina podrazumijeva administrativne troškove obrade zahtjeva za upis ili obnovu studijske godine, a koju su obavezni platiti svi studenti prilikom upisa ili obnove godine izuzev studenata koji su oslobođeni u skladu sa pozitivnim propisima.
- (3) Školarina podrazumijeva učešće studenta u troškovima školovanja koji se finansiraju iz sredstava osnivača Univerziteta ili ih u visini, na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom, Statutom i općim aktima Univerziteta dijelom ili u potpunosti snosi sam student, odnosno poslodavac u slučaju dualnih studija.
- (4) Najkasnije sedam dana prije objave konkursa za upis studenata, članice Univerziteta su obavezne na internet stranici objaviti visinu školarine i svih drugih naknada koje snose studenti.
- (5) Student koji sam snosi troškove studija školarinu može uplatiti jednokratno ili u najviše dvije rate a što se detaljnije uređuje Ugovorom o studiranju.

Član 43.

(Oslobađanje od troškova školarine)

- (1) Student prvog i drugog ciklusa studija te integrisanog studija koji plaća školarinu i prvi put je upisan u tekuću studijsku godinu i koji je položio sve ispite iz tekuće studijske godine te prema postignutom prosjeku iz tekuće studijske godine spada u 20% studenata sa najvišim prosjekom, oslobođen je plaćanja školarine za nastavak studija na tom ciklusu.

- (2) Procenat iz stava (1) utvrđuje se na način da se redovni studenti koji plaćaju školarinu sa istog studijskog programa i iste studijske godine i zadovoljavaju uslove utvrđene stavom (1) rangiraju prema postignutoj prosječnoj ocjeni zaključno sa zadnjim danom akademske godine, odnosno 30.09. Prvih 20% rangiranih na listi stiče pravo na oslobađanje školarine za nastavak studija na tom ciklusu. U slučaju da je broj studenata na rang listi jednak ili manji od 5, tada se oslobađa prvi sa liste. Ukoliko je broj studenata na listi između 6 i 10, oslobađaju se prva dva kandidata sa liste. Ukoliko 20% nije cijeli broj, broj studenata koji se oslobađaju od plaćanja zaokružuje se na naredni cijeli broj.
- (3) U rang listu iz prethodnog stava ne ulaze studenti koji su zbog nekog drugog osnova oslobođeni troškova školarine (redovni studenti koji se finansiraju iz sredstava osnivača Sarajevo, studenti koji spadaju u posebne kategorije), vanredni studenti, studenti strani državljanji, kao ni studenti koji su upisali studijske programe koji se ne finansiraju iz sredstava osnivača.
- (4) Odluka se donosi za nastavak studija na tom ciklusu.
- (5) O žalbi na odluku iz stava (4) odlučuje Senat.
- (6) Članice Univerziteta su obavezne osloboditi plaćanja troškova školarine djecu šehida i poginulih boraca, djecu ratnih vojnih invalida, djecu dobitnika ratnih vojnih priznanja i odlikovanja na studijskim programima koje finansira Osnivač a koji se upisuju u prvu godinu studija u statusu samofinansirajućih studenata, do navršениh 25 godina života te djecu bez oba roditelja u skladu sa važećim zakonima koji tretiraju navedenu oblast.
- (7) Na studijskim programima svih ciklusa studija Univerziteta koje finansira osnivač, lice sa utvrđenim stoprocentnim invaliditetom ima pravo upisati se u statusu studenta oslobođenog od plaćanja školarine, bez mogućnosti da ovaj status izgubi, pod uslovom da je:
 - a) položilo prijemni ispit;
 - b) mogu obavljati praktične zadatke u nastavi- samostalno ili uz pomoć asistenta;
 - c) steklo pravo upisa na odgovarajući ciklus studija i
 - d) dostavilo dokaz nadležne institucije o procentu invaliditeta.

Poglavlje III. Vrednovanje postignuća i ispitni rokovi

Član 44 .

(Vrednovanje znanja i postignuća studenta tokom nastave)

- (1) Rad studenata prati se i ocjenjuje kontinuirano u toku jednog semestra odnosno akademske godine.
- (2) Znanje i postignuće studenata provjerava se i ocjenjuje tokom nastave o čemu se vodi evidencija na način i u obrascima koje su utvrđeni odlukom Vijeća članice, a konačna ocjena se utvrđuje na završnom ispitu.
- (3) Predmetni nastavnik je obavezan na zahtjev studenta omogućiti uvid u postignuti procenat za svaki segment ocjenjivanja. Evidenciju iz stava (2) potrebno je učiniti dostupnom studentima prije završnog ispita.
- (4) U strukturi ukupnog broja poena, najmanje 50 procenata mora biti predviđeno za aktivnosti i provjere znanja u toku semestra.

24

Pravila studiranja za prvi i drugi ciklus studija, integrisani, specijalistički i stručni studij na Univerzitetu u Sarajevu

Univerzitet u Sarajevu

University of Sarajevo

Broj: 0101-9998/23
Sarajevo, 10. 10. 2023. godine

UNIVERZITET U SARAJEVU
STOMATOLOŠKI FAKULTET, DEKANIJAMA

Broj: 02-3-1-58-264/2
Datum: 10. 10. 2023 god.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTETIMA/AKADEMIJAMA UNIVERZITETA U SARAJEVU
N/r: dekana/dekanesa,
prodekana za nastavu fakulteta/akademija Univerziteta u Sarajevu
Studentske službe

Predmet: Instrukcija za oslobađanje troškova školarine 20% najboljih studenata

Poštovane/i,

Služba za nastavu i studentska pitanja Univerziteta u Sarajevu zaprimila je mnogobrojne pozive i mailove kako studentskih službi tako i studenata u vezi sa oslobađanjem školarine studenata koji su ostvarili prosjek 8,00 ili više. U vezi sa navedenim upitima, informišemo Vas o sljedećem:

- Stupanjem novog Zakona o visokom obrazovanju utvrđen je novi kriterij za oslobađanje troškova školarine, kojim je utvrđeno da se oslobađa 20% najboljih studenata (pri čemu raniji prosjek 8,00 više ne igra ulogu);
- Detaljnija metodologija oslobađanja 20% studenata sa najboljim prosjekom utvrđena je Statutom Univerziteta u Sarajevu i Pravilima studiranja, te je navedeno sljedeće:

Statut

Član 182.

- (3) Student prvog i drugog ciklusa studija te integriranog studija koji plaća školarinu i prvi put je upisan u tekuću godinu i koji je položio sve ispite iz tekuće školske godine te prema postignutom prosjeku iz prethodne studijske godine spada u 20% studenata sa najvišim prosjekom oslobođen je plaćanja školarine za nastavak studija na tom ciklusu.
- (4) Procenat iz stava (3) utvrđuje se na način da se redovni studenti koji sami finansiraju svoj studij sa istog studijskog programa i studijske godine rangiraju prema postignutoj prosječnoj ocjeni zaključno sa posljednjim danom akademske godine. Prvih 20% rangiranih na listi stiće pravo na oslobađanje školarine za nastavak studija na tom ciklusu. U slučaju da je broj

Univerzitet u Sarajevu – Obala Kulina bana 7/II, 71000 Sarajevo – Bosna i Hercegovina
Telefon: ++387(33)226-378; ++387(33)668-250 - fax: ++387(33)226-379
<http://www.unsa.ba>
email: javnost@unsa.ba

studenata na rang-listi jednak ili manji od 5, tada se oslobađa prvi sa liste. Ukoliko je broj studenata na listi između 6 i 10, oslobađaju se prva dva kandidata sa liste.

(5) U rang-listu iz prethodnog stava ne ulaze vanredni studenti, studenti strani državljanima, kao ni studenti koji su upisali studijske programe koji se ne finansiraju iz budžeta Kantona Sarajevo.

(6) Vijeće fakulteta donosi odluku o oslobađanju školarine.

Pravila studiranja

član 43.

(1) Student prvog i drugog ciklusa studija te integrisanog studija koji plaća školarinu i prvi put je upisan u tekuću studijsku godinu i koji je položio sve ispite iz tekuće studijske godine te prema postignutom prosjeku iz tekuće studijske godine spada u 20% studenata sa najvišim prosjekom, oslobođen je plaćanja školarine za nastavak studija na tom ciklusu.

(2) Procenat iz stava (1) utvrđuje se na način da se redovni studenti koji plaćaju školarinu sa istog studijskog programa i iste studijske godine i zadovoljavaju uslove utvrđene stavom (1) rangiraju prema postignutoj prosječnoj ocjeni zaključno sa zadnjim danom akademske godine, odnosno 30.09. Prvih 20% rangiranih na listi stiče pravo na oslobađanje školarine za nastavak studija na tom ciklusu. U slučaju da je broj studenata na rang listi jednak ili manji od 5, tada se oslobađa prvi sa liste. Ukoliko je broj studenata na listi između 6 i 10, oslobađaju se prva dva kandidata sa liste. Ukoliko 20% nije cijeli broj, broj studenata koji se oslobađaju od plaćanja zaokružuje se na naredni cijeli broj.

(3) U rang listu iz prethodnog stava ne ulaze studenti koji su zbog nekog drugog osnova oslobođeni troškova školarine (redovni studenti koji se finansiraju iz sredstava osnivača Sarajevo, studenti koji spadaju u posebne kategorije), vanredni studenti, studenti strani državljanima, kao ni studenti koji su upisali studijske programe koji se ne finansiraju iz sredstava osnivača.

(4) Odluka se donosi za nastavak studija na tom ciklusu.

(5) O žalbi na odluku iz stava (4) odlučuje Senat.

Shodno navedenom, oslobađanje troškova školarine se više ne vrši na osnovu podnešene molbe studenata koji su ostvarili prosjek 8 ili veći.!!!

Oslobađanje troškova se vrši na sljedeći način:

1. U skladu sa članom 43. Pravila studiranja, stav (1) uzme se npr. druga studijska godina određenog studijskog programa (npr. Edukacija i rehabilitacija).

2. Sa tog studijskog programa, sa druge godine izdvajaju se studenti koji sami plaćaju svoju školarinu a koji su položili sve ispite i sa 30.9. upisali narednu godinu (osnovni kriterij).

3. Na listu se **NE UVRŠTAVAJU** strani državljanima, vanredni studenti, djeca posebne kategorije koji su već oslobođeni kao ni redovni studenti koji se finansiraju iz Budžeta koji su oslobođeni.

4. Od studenata koji su na listi sa svim ispunjenim osnovnim uvjetima oslobađa se 20% najbolje rangiranih (npr. 10 studenata ispunilo osnovne kriterije), oslobađa se 20% tj. 2 studenta

Univerzitet u Sarajevu – Obala Kulina bana 7/III, 71000 Sarajevo – Bosna i Hercegovina

Telefon: ++387(33)226-378; ++387(33)668-250 - fax: ++387(33)226-379

<http://www.unsa.ba>

email: laynost@unsa.ba

sa najvišim prosjekom bez obzira koliko on iznosi). Po istom principu vrši se oslobađanje sa treće, četvrte i pete godine istog studijskog programa. Ukoliko ima više studijskih programa, na svakom studijskom programu se vrši oslobađanje po prethodno utvrđenom principu sa svake godine po 20% najboljih koji su ispunili kriterije.

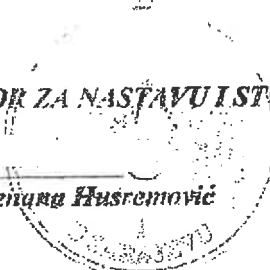
Cijeneći da, zaključno sa 30.09.2023. godine, nije bilo moguće utvrditi koji studenti će biti oslobođeni troškova školarine, odnosno koji spadaju u 20% najboljih na godini na studijskom programu, svi studenti su bili obavezni izvršiti uplatu prve rate školarine. Studenti koji Odlukom Vijeća budu oslobođeni troškova školarine imaju pravo na povrat uplaćene rate.

Bitno je istaći da se obračun 20% studenata koji ispunjavaju uvjete za oslobađanje troškova školarine ne smije predugo prolongirati, te bi bilo poželjno da vijeća donesu odluke o 20% najboljih studenata zaključno do kraja mjeseca oktobra. Sastavni dio Odluka vijeća treba biti i zaduženje stručnim službama fakulteta/akademije o povratu uplaćenih sredstava na ime školarine u tekućoj budžetskoj godini.

S poštovanjem,

PROREKTOR ZA NASTAVU I STUDENTSKA PITANJA

Prof. dr. Dženana Husremović

Dostaviti:

- Fakultetima/akademijama UNSA
- Službi za nastavu
- Arhivi

Univerzitet u Sarajevu – Obala Kulina bana 7/II, 71000 Sarajevo – Bosna i Hercegovina

Telefon: ++387(33)226-378; ++387(33)668-250 - fax: ++387(33)226-379

<http://www.unsa.ba>

[email: lavnost@unsa.ba](mailto:lavnost@unsa.ba)

VII - AKTA VLADE KANTONA

Član 26.

Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom donosi uredbе, odluke, rješenja i zaključke.

Član 27.

Izuzetno za vrijeme trajanja ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada može donositi i propise iz nadležnosti Skupštine Kantona.

Propisima iz stava 1. ovog člana ne mogu se staviti van snage prava i slobode utvrđene ustavom i drugim propisima.

Propise iz stava 1. ovog člana Vlada će dostaviti Skupštini na potvrdu čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Član 28.

Uredbom se ureduju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, bliže ureduju odnosi za provođenje zakona, obrazuju stručne i druge službe Vlade Kantona i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju organa uprave Kantona.

Odlukom se ureduju pojedina pitanja ili propisuju mjere Vlade Kantona, daje saglasnost ili potvrđuju akta drugih organa ili organizacija i odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

Rješenjem se odlučuje o imenovanjima i razrješenjima, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Vlade Kantona.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike, ureduju unutrašnji odnosi u Vladi Kantona i određuju zadaci organima uprave i službama, kao i radnim tijelima Vlade Kantona. Zaključkom se odlučuje i u drugim slučajevima u kojima se ne donose druga akta.

Član 29.

Uredbe i odluke Vlade Kantona objavljuju se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a ostali akti Vlade ako je to u njima navedeno.

VIII - JAVNOST RADA VLADE KANTONA

Član 30.

Javnost rada Vlade Kantona obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se reguliše sloboda pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

IX - STRUČNE I DRUGE SLUŽBE KANTONA

Član 31.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe Skupštine Kantona, Vlade Kantona i organe uprave, Vlada Kantona može osnivati određene stručne, tehničke i druge službe, kao zajedničke ili samostalne službe, u skladu sa zakonom.

Aktom o obrazovanju službe iz prethodnog stava, utvrđuje se njen djelokrug, kao i status i odgovornost te službe i lica koje njom rukovodi.

Član 32.

Vlada Kantona vrši nadzor nad radom stručnih službi koje obrazuje.

Sekretar Vlade Kantona rukovodi radom Stručne službe koja obavlja poslove za potrebe Vlade Kantona i odgovoran je za njen rad.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

Vlada Kantona je dužna donijeti Poslovnik o svom radu u roku od 30 dana od svog konstituisanja.

Član 34.

Vlada Kantona Sarajevo dužna je uskladiti Poslovnik o radu sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 35.

Poslovnik Izvršnog odbora Grada Sarajeva i drugi propisi koji se odnose na njegovo unutrašnje organizovanje i funkcionisanje, koji su na snazi na dan stupanja na snagu Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 7/96), ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom Kantona i ovim zakonom, primjenjivaće se kao propisi Vlade, dok se ne donese Poslovnik o radu Vlade Kantona.

Član 36.

Do imenovanja premijera i članova Vlade u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 4/01), poslove iz nadležnosti Vlade vršit će Vlada u dosadašnjem sastavu.

Član 37.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Član 38.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj 38/13.

Na osnovu člana 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14) i člana 181. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13), Zakonodavno - pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama.

Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama obuhvata: Zakon o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/09), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/09), Zakon o izmjeni Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Zakon o izmjenama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/13) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05.22971-2/14
22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvačić, s. r.

ZAKON

O SUDSKIM TAKSAMAMA

(Prečišćeni tekst)

DIO PRVI. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Plaćanje sudske takse)

- (1) Ovim zakonom utvrđuje se način plaćanja sudskih taksa (u daljnjem tekstu: takse) u postupku pred Kantonalnim sudom u Sarajevu i Općinskim sudom u Sarajevu (u daljnjem tekstu: sud).
- (2) Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse za pojedine radnje, utvrđeni su u Tarifi sudskih taksi, koja je sastavni dio ovog zakona.

Član 2.

(Obveznik plaćanja takse)

- (1) Takse propisane ovim zakonom plaća lice po čijem zahtjevu ili u čijem interesu se preduzimaju radnje u postupku, za koje je ovim zakonom utvrđeno plaćanje takse (u daljnjem tekstu: takseni obveznik).
- (2) Za podneske i zapisnike koji zamjenjuju podneske taksu je dužno da plati lice koje podnosi podneske i lice na čiji zahtjev

- b) uređenog prostora i potrebnog materijala za obavljanje nastavne, naučne, stručne i umjetničke djelatnosti;
 - c) u punom iznosu finansira realizaciju nastavnog procesa/vježbe, odnosno tehničko osoblje pri laboratorijskim vježbama;
 - d) dostupnosti informaciono-komunikacijskih tehnologija (informatička oprema);
 - e) zaštitne radne odjeće;
 - f) opreme i uslove za studiranje studenata sa invaliditetom u punom iznosu;
 - g) sredstava potrebnih za obavljanje nastavnog procesa izvan prostora visokoškolske ustanova, a u skladu s usvojenim studijskim programom rada visokoškolske ustanove;
 - h) osnovne literaturc, stručnih časopisa i ostale bibliotečke građe;
 - i) članarine u međunarodnim strukovnim organizacijama pristupa i
 - j) korištenja relevantnih baza podataka.
- (4) Sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo sufinansiraju se:
- a) troškovi naučnoistraživačkog i umjetničkog rada;
 - b) troškovi materijala i usluga;
 - c) troškovi za nabavku stalnih sredstava;
 - d) programi i projekti studentskih organizacija;
 - e) međunarodne razmjene studenata i akademskog osoblja.
- (5) Finansiranje javnih visokoškolskih ustanova vrši se putem Budžeta Kantona Sarajevo, u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br.: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19) i Zakonom o trezoru u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br.: 26/16 i 3/20).
- (6) Cjenovnik usluga, upisnina i drugih troškova studija na javnim visokoškolskim ustanova utvrđuje upravni odbor visokoškolske ustanove uz prethodnu saglasnost Vlade.

Član 27.

(Vlastiti prihodi javnih visokoškolskih ustanova)

- (1) Javna visokoškolska ustanova može ostvariti vlastite prihode na način i po postupku koji ne ometa obavljanje djelatnosti i iz izvora koji ne utječu na njihovu nezavisnost djelovanja i autonomiju.
- (2) Sredstva koja javna visokoškolska ustanova i članica univerziteta ostvari, izuzev prihoda iz člana 25. stav (2) tač. a), b) i c) ovog zakona, predstavljaju vlastiti prihod javne visokoškolske ustanove i članice univerziteta, a uplaćuju se u skladu sa Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br.: 33/16, 89/16, 9/17, 33/17, 67/17, 9/18, 27/18, 55/18, 105/18, 18/19, 41/19 i 98/19).
- (3) Sredstva iz člana 25. stav (2) tač. d) i e) ovog zakona, kao i sredstva iz člana 25. stav (3) ovog zakona pripadaju visokoškolskoj ustanovi, odnosno članici univerziteta koja ih je ostvarila, i koriste se u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima, statutom i općim aktima javne visokoškolske ustanove, te usvojenim finansijskim planom visokoškolske ustanove.
- (4) Stjecanje i korištenje vlastitih prihoda preciznije se uređuju statutom i općim aktima javne visokoškolske ustanove, koji na prijedlog senata donosi upravni odbor.

Član 28.

(Sufinansiranje naučnoistraživačke/umjetničkoistraživačke djelatnosti)

- (1) Osnivač osigurava dio sredstava za sufinansiranje razvoja naučnoistraživačkog i umjetničkoistraživačkog rada na javnim visokoškolskim ustanovama u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 26/16).
- (2) Osnivač visokoškolske ustanove osigurava dio sredstava za finansiranje časopisa, knjiga i drugih publikacija koje čine rezultat naučnoistraživačkog i umjetničkoistraživačkog rada vidljivim i dostupnijim.

Član 29.

(Finansiranje rada studentskog parlamenta javne visokoškolske ustanove)

- (1) Funkcionisanje, rad i sufinansiranje rada studentskog parlamenta javne visokoškolske ustanove vrši se u skladu sa Zakonom o studentskom organizovanju na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 11/10), statutom i općim aktima javne visokoškolske ustanove.
- (2) Statutom i općim aktom javne visokoškolske ustanove utvrđuju se obaveze studentskog parlamenta u odnosu na utrošak sredstava iz stava (1) ovog člana.
- (3) Sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo sufinansirat će se programi i projekti studentskih organizacija i dio troškova za rad studentskih organizacija.

Poglavlje III. Školarine i druge naknade

Član 30.

(Školarine i druge naknade na visokoškolskim ustanovama)

- (1) Odluku o visini školarine i drugih naknada u kojima student učestvuje donosi upravni odbor visokoškolske ustanove.
- (2) Visokoškolska ustanova je dužna objaviti visinu školarine i svih drugih naknada koje snosi student najkasnije sedam dana prije objave konkursa za upis studenata.
- (3) Školarinu studenti javnih visokoškolskih ustanova uplaćuju obročno u toku studijske godine, posebno za svaki semestar.
- (4) Statutom i općim aktom visokoškolske ustanove preciznije se utvrđuju kategorije, kriteriji i uslovi u kojima su studenti oslobođeni od plaćanja školarine.

Član 31.

(Školarine i druge naknade na javnim visokoškolskim ustanovama)

- (1) Na prijedlog senata, upravni odbor uz prethodnu saglasnost Vlade, utvrđuje visinu školarine, upisnine i drugih naknada koje su studenti obavezni plaćati za usluge koje visokoškolske ustanove i članice univerziteta pružaju studentima u svim statusima i na svim ciklusima studija.
- (2) Visina školarine iz stava (1) ovog člana može biti različita za članice javne visokoškolske ustanove i u okviru njih za različite studijske programe.
- (3) Studenti iz kategorije djece šehida i poginulih boraca, djece ratnih vojnih invalida, djece dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja, kao i djece bez oba roditelja, a koji imaju prijavljeno prebivalište u Kantonu Sarajevo, oslobođeni su plaćanja školarine, odnosno školuju se na teret Budžeta Kantona Sarajevo.
- (4) Lice sa utvrđenim stoprocentnim invaliditetom ima pravo upisati se na javnu visokoškolsku ustanovu u statusu studenta oslobođenog od plaćanja školarine, bez mogućnosti da ovaj status izgubi, na bilo kojem studijskom programu svih ciklusa studija pod uslovom da je:
- a) položilo prijemni ispit;
 - b) sposobno obavljati praktične zadatke u nastavi;

- c) steklo pravo upisa na odgovarajući ciklus studija i
d) dostavilo dokaz nadležne institucije o statusu lica sa invaliditetom i procentu invaliditeta.
- (5) Student koji plaća školarinu i prvi put je upisan u tekuću godinu i koji je položio sve ispite iz tekuće školske godine i prema postignutom prosjeku iz prethodne studijske godine spada u 20% studenata sa najvišim prosjekom, oslobođen je plaćanja školarine za nastavak studija na tom ciklusu.
- (6) Studenti iz stava (3) ovog člana su oslobođeni plaćanja školarine ukoliko drugi put za redom nisu upisali neku od narednih godina studija.
- (7) Svojim zaključkom, a najkasnije 30 dana prije početka upisa u novu školsku godinu, Skupština Kantona Sarajevo na prijedlog Vlade, može utvrditi dodatne kriterije i uslove za oslobađanje od plaćanja školarine ili gubitak statusa studenta oslobođenog od plaćanja školarine za studente prvog i drugog ciklusa studija, te integrisanog studija prvog i drugog ciklusa studija koji se realizuju u okviru javne visokoškolske ustanove.

Član 32.

(Utvrđivanje broja studenata na javnim visokoškolskim ustanovama)

- (1) Javna visokoškolska ustanova predlaže Vladi broj i strukturu studenata za upis u prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija te prvu godinu integrisanog studija prvog i drugog ciklusa studija.
- (2) Svojom odlukom Vlada utvrđuje broj studenata za upis u prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija te integrisanog studija prvog i drugog ciklusa studija, javne visokoškolske ustanove i članice univerziteta u okviru studijskih programa, za koje se troškovi školarine u potpunosti ili djelimično finansiraju iz Budžeta Kantona Sarajevo, odnosno koji su oslobođeni od plaćanja školarine od strane Vlade.
- (3) Odlukom iz stava (2) ovog člana Vlada odobrava i broj studenata koji finansiraju svoj studij ili čiji studij finansiraju drugi subjekti, vodeći računa da taj broj ne može biti veći od broja studenata za koji javna visokoškolska ustanova i članica univerziteta, odnosno studijski program mogu osigurati realizaciju nastavnog procesa u skladu s normativima i standardima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo.
- (4) Broj studenata iz stava (2) ovog člana određuje se u skladu sa Strategijom razvoja visokog obrazovanja Kantona Sarajevo, kao i normativima i standardima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo.
- (5) Visokoškolska ustanova može upisati i veći broj kandidata koji su ispunili formalne uslove za upis od broja predviđenog odobrenim planom upisa uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva, a uz dokaz da će se realizacija studijskog programa odvijati u skladu sa standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo.
- (6) Javna visokoškolska ustanova, odnosno članica univerziteta ima pravo za broj kandidata koje oslobodi plaćanja troškova školarine u skladu sa članom 31. st. (3) i (4) ovog zakona proširiti broj studenata koje upisuje u prvu godinu studija kandidatima koji ispunjavaju formalni uslov za upis, i to u statusu studenata koji finansiraju svoj studij.
- (7) U skladu sa statutom i općim aktima, senat javne visokoškolske ustanove utvrđuje broj studenata na III ciklusu studija, stručnom, specijalističkom, interdisciplinarnom, multidisciplinarnom i transdisciplinarnom studiju koji se u okviru visokoškolske ustanove realizuju sa drugom domaćom ili stranom

visokoškolskom ustanovom, institucijom ili poslovnim subjektom te pripreme nastave, ljetnih/zimskih škola, kao i različitih oblika necikličnog i cjeloživotnog obrazovanja.

DIO ČETVRTI: VISOKOŠKOLSKE USTANOVE
Poglavlje I. Vrste i djelatnost visokoškolskih ustanova

Član 33.

(Vrste visokoškolskih ustanova)

- (1) Visokoškolska ustanova se može osnovati kao univerzitet ili kao visoka škola.
- (2) Visokoškolska ustanova se može osnovati kao javna ustanova ili kao ustanova.
- (3) Visokoškolska ustanova ima svojstvo pravnog lica.

Član 34.

(Djelatnost)

- (1) Visokoškolska ustanova obavlja djelatnost od posebnog društvenog i javnog interesa, a prihod koji ostvaruje obavljanjem djelatnosti visokog obrazovanja koristi isključivo za razvoj i unapređenje vlastite djelatnosti.
- (2) Visokoškolska ustanova se bavi nastavnim, umjetničkim, naučnoistraživačkim i umjetničkoistraživačkim radom, te u okviru "treće misije" omogućava transfer informacija, znanja i tehnologija, inovacije, kao i kontinuirano učenje i zadovoljavanje potreba društva u pogledu razvoja i unapređenja kvaliteta života
- (3) Visokoškolska ustanova se bavi nastavnom, naučnom, umjetničkom, naučnoistraživačkom, umjetničkoistraživačkim, ekspertsko-konsultantskom, stručno-konsultantskom te izdavačkom djelatnosti, kao i drugim poslovima i uslugama kojima ostvaruje vlastiti prihod, pod uslovom da se time ne ugrožava kvalitet nastave i naučnog, umjetničkog, odnosno, stručnog rada.

Član 35.

(Visokoškolska ustanova kao univerzitet)

- (1) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja provodi najmanje pet različitih akademskih studijskih programa iz najmanje tri naučne oblasti.
- (2) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja izvodi akademske studije sva tri ciklusa.
- (3) Univerzitet može izvoditi i strukovne studije prvog i drugog ciklusa te uspostaviti različite forme necikličnog obrazovanja (uključujući mikroakreditacije), koje uključuju i obrazovanje za račun kompanija, strukovnih udruženja i/ili trećih lica koja iskažu takvu vrstu potreba.

Član 36.

(Visokoškolska ustanova kao visoka škola)

- (1) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja provodi najmanje jedan nastavni program iz jedne naučne ili umjetničke oblasti.
- (2) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja realizuje programe samo prvog ciklusa studija.

Član 37.

(Programi cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja)

- (1) U okviru svoje djelatnosti visokoškolska ustanova može realizovati programe cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, mikroakreditive, programe ljetnih/zimskih škola te interdisciplinarne programe iz oblasti obrazovanja iz kojih izvodi studijske programe.
- (2) Programi iz stava (1) ovog člana sastavni su dio programa visokoškolske ustanove, a doprinose jačanju fleksibilnosti institucije, kao i jačanju internacionalizacije, kvaliteta i ostvarenju "treće misije" visokoškolskih ustanova, a i za njih ustanova izdaje certifikate i/ili "mikroakreditacije" koji su javna isprava i izdaju se, čuvaju i arhiviraju u skladu sa propisima.

propise ili druge akte niti preduzimati radnje kojima bi se na bilo koji način ograničavala prava ili narušavali interesi Bosne i Hercegovine ili Federacije na ovom području.

II - ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA

Član 7.

Utvrđivanje ljudskih prava i sloboda

Na području Kantona obezbjeđuje se puna zaštita ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije, kao i u instrumentima datim u Aneksu Ustava Federacije.

Skupština ili bilo koji drugi organ Kantona ne mogu reducirati ljudska prava i slobode utvrđene aktima iz prethodnog stava. Oni su dužni u donošenju propisa i u njihovoj primjeni posebno voditi računa o efektima koje ti propisi imaju ili mogu imati u oblasti ljudskih prava i sloboda.

Član 8.

Zaštita ljudskih prava i sloboda

Skupština će obezbijediti donošenje takvih propisa kojima će se u prvom redu zaštititi utvrđena ljudska prava i slobode, te uvesti efikasni instrumenti te zaštite.

Organi vlasti u Kantonu prilikom izvršavanja propisa su obavezni onemogućiti svako narušavanje ljudskih prava i sloboda, te poduzimati sve potrebne mjere iz svoje nadležnosti radi njihove potpune zaštite. Ovo se posebno odnosi na policijske snage koje će efikasnim, preventivnim i operativnim radom obezbijediti punu ličnu i imovinsku zaštitu svakog građanina.

Član 9.

Komisija za ljudska prava

Radi zaštite ljudskih prava i sloboda i kontrole rada svih organa vlasti Kantona u ovoj oblasti, Skupština obrazuje posebnu Komisiju za ljudska prava.

Broj članova, način njihovog imenovanja te nadležnosti Komisije iz prethodnog stava utvrđuju se posebnim propisom Kantona.

Član 10.

Suradnja sa ombudsmenom i međunarodnim organizacijama

Skupština i drugi organi vlasti su obavezni pružiti ombudsmenu Bosne i Hercegovine, ombudsmenu Federacije i svim međunarodnim posmatračkim tijelima za ljudska prava potrebnu pomoć u vršenju njihovih funkcija na području Kantona.

U okviru pomoći iz prethodnog stava organi Kantona će naročito:

- staviti na uvid sve službene dokumente uključujući i one tajnog karaktera, te sudske i upravne spise;
- osigurati suradnju svake osobe i svakog službenika u davanju potrebnih informacija i podataka;
- osigurati pristup i kontrolu na svim mjestima gdje su osobe lišene slobode, zatvorene ili gdje rade;

d) omogućiti prisustvo sudskim i upravnim postupcima kao i sastancima organa.

Nalazi i izvještaji tijela iz stava 1. ovog člana će se razmatrati u nadležnim organima po hitnom postupku, te će na osnovu toga biti preduzimate odgovarajuće mjere gdje to bude potrebno.

III - NADLEŽNOSTI KANTONA

Član 11.

Određivanje nadležnosti

Kanton ima nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije i ovim Ustavom.

U slučaju potrebe za tumačenjem, nadležnosti Kantona utvrđene ovim Ustavom će biti tumačene u korist Kantona po principu predpostavljene nadležnosti, a pojedinačno spomenuta ovlaštenja u ovom Ustavu se neće tumačiti kao bilo kakva ograničenja općih nadležnosti Kantona.

Član 12.

Isključive nadležnosti

U okviru svojih nadležnosti Kanton je nadležan za:

- uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga;
- utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;
- utvrđivanje i provođenje kulturne politike;
- utvrđivanje stambene politike, uključujući i donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;
- utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguravanja javnih službi;
- donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući i zaniranje;
- donošenje propisa o unaprijeđivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;
- donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;
- provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;
- stvaranje i primjena politike turizma i razvoja turističkih resursa;
- stvaranje predpostavki za optimalni razvoj privrede koja odgovara urbanoj sredini;
- finansiranje djelatnosti kantonalnih vlasti ili kantonalnih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Član 13.

Zajedničke nadležnosti sa Federacijom

Kanton zajedno sa Federacijom, samostalno ili u koordinaciji sa federalnim vlastima vrši slijedeće nadležnosti:

- jamčenje i provođenje ljudskih prava;
- zdravstvo;
- politika zaštite čovjekove okoline;

- d) komunikacijska i transportna infrastruktura;
- e) socijalna politika;
- f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu;
- g) imigracija i azil;
- h) turizam;
- i) korištenje prirodnih bogatstava.

Član 14.

Vršenje nadle nosti

Svoje nadle nosti Kanton izvršava donošenjem sopstvenih propisa i primjenom propisa Bosne i Hercegovine i Federacije.

Nadle nosti iz člana 13. ovog Ustava Kanton vrši u okviru dogovorenog sa federalnim vlastima. U slučaju da takav dogovor ne postoji te nadle nosti će Kanton vršiti cjelovito i samostalno.

Član 15.

Prenošenje nadle nosti

Svoje nadle nosti iz oblasti obrazovanja, kulture, turizma, lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti, radija i televizije Kanton može prenositi na općine u svom sastavu. Ove nadle nosti će se obavezno prenositi na one općine u kojima većinsko stanovništvo prema nacionalnoj strukturi nije stanovništvo koje čini većinu i na području cijelog Kantona.

Kanton može neke od svojih nadle nosti prenijeti i na federalne vlasti, ukoliko bi se na taj način obezbijedilo njihovo efikasnije i racionalnije vršenje.

Odluku o prenošenju nadle nosti u smislu ovog člana donosi Skupština.

IV - STRUKTURA VLASTI

A) ZAKONODAVNA VLAST

Član 16.

Opća odredba

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona.

Član 17.

Sastav Skupštine

Skupština je jednodomno predstavničko tijelo sastavljeno od 45 (četrdesetpet) poslanika. Poslanici se biraju tajnim glasanjem na neposrednim izborima na cijelom području Kantona.

Prilikom izbora poslanika obezbjeđuje se odgovarajuća zastupljenost predstavnika Bošnjaka, Hrvata i ostalih naroda proporcionalno nacionalnoj strukturi stanovništva na području Kantona.

Izbor poslanika u Skupštini provodi se sukladno federalnim izbornim propisima, s tim što izbore raspisuje i provodi Skupština.

Mandat poslanika u Skupštini traje 2 (dvije) godine.

Član 18.

Nadle nosti Skupštine

Skupština Kantona:

- a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Ustav Kantona;
- b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadle nosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadle nost Vlade Kantona;
- c) bira i razrješava Predsjednika i podpredsjednika Kantona sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- d) utvrđuje politiku i donosi programe razvoja Kantona;
- e) potvrđuje imenovanje Premijera, zamjenika Premijera i članova Vlade Kantona;
- f) osniva kantonalne i općinske sudove i utvrđuje njihove nadle nosti;
- g) bira sudije kantonalnih sudova sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- h) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
- i) bira zastupnike u Dom naroda Federacije sukladno Ustavu Federacije;
- j) odlučuje o prijenosu ovlaštenja Kantona na općine i Federaciju;
- k) odobrava zaključivanje ugovora i sporazuma u oblasti međunarodnih odnosa i međunarodne suradnje;
- l) provodi istragu sukladno ovom Ustavu i posebnim propisima;
- m) vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisima.

Član 19.

Način rada Skupštine

Skupština bira predsjedavajućeg i dva njegova zamjenika iz reda izabраних poslanika.

Skupština zasijeda javno, izuzev u slučajevima kada je to predviđeno njenim poslovnikom. Izvještaji o zasjedanjima i donesenim odlukama se objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

Način rada Skupštine bliže se uređuje poslovnikom.

Član 20.

Poslanički imunitet

Krivični postupak ili građanska parnica ne mogu biti pokrenuti protiv kantonalnog poslanika, niti kantonalni poslanik može biti zadržan u pritvoru ili kažnjen na bilo koji način zbog iznesenog mišljenja i datog glasa u Skupštini.

Član 21.

Način odlučivanja u Skupštini

U vršenju svojih nadle nosti Skupština donosi zakone, druge propise, te opće i pojedinačne akte (dalje: propisi).

Skupština donosi Ustav, zakone, budžet i izvještaj o izvršenju budžeta, prostorni plan Kantona, Poslovnik Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice i daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta.

Član 118.

Kad Skupština vrši izmjene ili dopune općih akata Skupštine, zakon mijenja ili dopunjuje zakonom, a ostale opće akte, osim zaključka, odlukom.

Zaključak se mijenja ili dopunjuje zaključkom.

Autentično tumačenje se ne može mijenjati ili dopunjavati.

Član 119.

Odluka je skupštinski akt koji se donosi radi izvršavanja ili konkretizacije Ustava, zakona ili drugih općih akata ili njihovih pojedinih dijelova.

Odlukom se odlučuje i o drugim pravima i obavezama Skupštine kada je to Ustavom, zakonom, drugim općim aktom ili ovim poslovnikom određeno.

Član 120.

Zaključkom Skupština odlučuje o svom radu i o radu radnih tijela Skupštine i Službe Skupštine.

Zaključkom Skupština može zauzeti stav o pitanju koje je razmatrala, uključujući utvrđivanje obaveza za Vladu i kantonalne organe uprave u pogledu pripreme zakona ili drugih propisa i općih akata ili vršenja drugih poslova iz njihovog djelokruga.

Radna tijela Skupštine donose zaključke iz svog domena rada. --

Član 121.

Deklaracijom se izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu.

Član 122.

Rezolucijom se utvrđuje političko djelovanje u svim ili pojedinim oblastima iz djelokruga Skupštine.

Rezolucijom se daju i političke smjernice za rad Vlade, kao i drugih kantonalnih organa i organizacija.

Član 123.

Preporukom se izražava mišljenje Skupštine u vezi sa usklađivanjem odnosa i razvijanjem međusobne saradnje organizacija i zajednica o pitanjima od kantonalnog interesa.

Član 124.

Smjernicama se utvrđuju obaveze Vlade i kantonalnih organa uprave u vezi sa politikom izvršavanja zakona i drugih propisa i općih akata, te se usmjerava njihov rad.

Član 125.

Akta donosena na sjednici Skupštine potpisuje predsjedavajući Skupštine.

Član 126.

Izvornikom zakona, odnosno drugog propisa ili općeg akta Skupštine, smatra se onaj tekst zakona odnosno drugog propisa ili općeg akta koji je usvojen na sjednici Skupštine.